

עבודת השם

כרלת "תרומה"

"ועשו ארון, עצי שטים: אפתיים וחצי ארפו, ואמה וחצי רחבו, ואמה וחצי קמתו." (תרומה כה"ב) בכל כלי המשכן נאמר ועשית, ואילו בארון שבו היו מונחים לוחות ושברי לוחות נאמר ועשו לשון רבים, והרמז בזה שהרי הארון רומז לתורה, ז"א שבעניין לימוד התורה אין האדם יכול לפטור את עצמו ולהטיל זאת על אחרים, אלא הוא בעצמו חייב בעסק התורה, וזהו ועשו ארון, שכולם חייבים בלימוד ובעסק התורה, ועל דרך שאמרו במשנה באבות שלושה כתרים הם כתר כהונה כתר מלכות וכתר תורה, שכתר מלוכה וכהונה רמוזים בעניין של מזבח ושולחן, שרק איש מזרע אהרון או מזרע המלוכה יוכל לזכות בזה, אבל כתר תורה מונח בקרן זוית וכל הרוצה ליטול יבוא ויטול, וזהו ועשו ארון עצי שטים שכולם יבואו ויעסקו בתורה. ועוד נראה לרמזו בלשון רבים שנאמר ועשו, שהרי לא כל אחד זוכה לשבת ולעסוק בתורה יומם ולילה, אלא יש שתומכים בלומדי התורה ומחזיקים בה בבחינת עץ חיים היא למחזיקים בה, וזהו בבחינת ועשו לשון רבים (וידבר יוסף).

"וצפית אתו זקב טהור, מבית ומחוץ תצפנו" (תרומה כה"ב) אמר רבא: כל תלמיד חכם שאין תוכו כחיצינותו - אינו תלמיד חכם... מכריז רבי ינאי: חבל על מי שאין לו חצר והוא עושה שער לחצר. (תלמוד בבלי מסכת יומא, דף עב) אם הארון מייצג את לומד התורה, התלמיד חכם, עלינו להתבונן במרכיביו של הארון ולהקיש מהם לתכונות הרצויות אצל לומד התורה. החיצינות של הארון עשויה מזהב, וגם הפנימיות שלו עשויה מזהב. אם כן, מסיק רבא, תלמיד-חכם צריך שהפנימיות שלו, יראת-השמים שלו ותכונותיו הנפשיות, תהיינה תואמות לתדמית אותה הוא משרד כלפי חוץ. רבי ינאי מתקדם צעד נוסף: יראת-השמים היא הדבר העיקרי. התורה איננה אלא שער להיכנס פנימה, לעולם של עבודת הא-ל, לעולם של אחריות ומסירות, של מידות טובות ואכפתיות. מי שלומד תורה ואיננו רוכש תכונות אלו, הרי הוא כמי שבונה שער שאינו מוביל לשום מקום. ללימוד התורה יש מטרה. אם ניקח כדוגמא את משה רבינו, שהוא אב-טיפוס של תלמיד-חכם. לא היה אדם בהיסטוריה של העם היהודי שלמד ולימד יותר ממשה, אך התורה מוצאת לנכון לשבח אותו

"דבר אל-בני ישראל, ויקחו לי תרומה: מאת כל-איש אשר ידבנו לבו, תקחו את-תרומתי." (תרומה כה"ב) ראיתי מה שכתב בעל המחבר עונג לשבת זכרונו לברכה: וייקחו לי, משלי, ממה שאני נתתי, ולא מגנבה ומגזלה חס ושלום, אלא תרומה, "תרומה" אותיות מותר שיהיה מן המותר. אמרו חכמי המוסר כי זאת הפרשה מדברת בעניין התורה והצדקה, בעניין הצדקה הפסוק אומר וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב, וכסף, ונחושת, זה שלושה דברים תלויים בלב האדם. זהב יש בן אדם הנותן מרצונו הטוב, גם משתדל שיתנו אחרים. וכסף מבחינת אדם שנותן כי כך צווה. נחושת זה הדרגה הירודה ביותר עד שאינו נידחק לפינה לפינה אינו תורם וגם לשם שמיים. "כמתנת ידו" - בגימטריא 930. תענית בגימטריא 930. לומר לך שאדם שאין בכוחו לשבת בתענית, ייתן צדקה ויועיל לו בעוה"ת. חשובה מצוות צדקה, שכל הנותן צדקה כאילו מלווה להקב"ה עוזר לו לזון את עולמו כדכתיב: "מלווה ה' חונן דל". והקב"ה משלם לו כפלי כפליים. וגם אם אין באפשרותנו לתת צדקה או אפשר לתת חיוך ושיחה חיובית אם לחיצת יד כמתנת ידו גם זה ניקרא צדקה.

"וזאת, התרומה, אשר תקחו, מאתם: זקב וכסף, ונחשת." (תרומה כה"ב) בעל החתם סופר ז"ל מוצא כאן רמז מפליא, שאותיותיהן של שלוש מילים אלה מרמזות על כל ימות השנה שישנה בהם קריאת התורה. ז - היום השביעי, שבת, ה' יום חמישי - בשבוע. ב' - יום שני בשבוע. כ' כיפורים, ס - סוכות, פ - פסח, פורים נ - נרות (חנוכה) ח - חודש (ובכלל זה גם ראש השנה, שגם הוא ראש חודש) ש' שבועות שמיני עצרת, שמחת תורה, ת - תענית. ליכא מידי דלא רמיזא באורייתא (מעיינה של תורה).

כניסת השבת 17:15
צאת השבת 18:15
שקיעה 17:37
ר. תם 18:49
הנץ 6:15
הפטרה: "והשם נתן"

על עזותנו, כפי שנאמר וגיד ברזל ערפך ומצחך נחושה (ישעי' מח).

ושלוש סוגי ניסים נעשו במזבח. הנס הראשון הייתה אש יוקדת על המזבח יומם ולילה, ולא נשרף הציפוי הזה ולא עצי המזבח. הנס השני שהמזבח היה בעזרה במקום פתוח, ולא היה שום כיסוי מלמעלה ובכל זאת לא כיבו הגשמים את אש המערכה. והנס השלישי. שהעשן של המערכה היה מתמר ועולה ישר כעמוד, ולא היו הרוחות שולטים בו לפזרו לצדדים. וזהו שנאמר במשנה בפרקי אבות ולא כבו הגשמים אש של עצי המערכה ולא נצחה הרוח את עמוד העשן. והטעם שהיה המזבח רחב חמש אמות כאורכו שאף הוא היה חמש אמות, להזכיר זכות עשרת הדברות שקיבלו, שהיו חרותים ה' דיברות על לוח זה וה' על לוח אחר. וכן שלוש אמות גובה של מקום המערכה, באו להזכיר זכותם של ג' הפרנסים שהיו לישראל, משה אהרון ומרים.

על תכונת הענווה שניחון בה: "והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה" (במדבר יב, ג). כל אדם שלומד תורה, ראוי שיצטייד בידיעה חשובה זו: התורה היא השער, והיא השער הנכון והראוי, לעולם של יראת שמיים, מידות מתוקנות, יושר וענווה.

"וְעִשִּׂיתָ קִרְנֶיךָ, עַל אַרְבַּע פְּנֵי-מַמְנוּ..." (תרומה כז"ב) ולמה נקרא המקום שעליו מקריבים קורבנות בשם מזבח, מלשון זבח. שעליו זובחים הקורבנות. ועוד שראשי תיבות של מזבח הם מחילה זכות ברכה חיים. שכל אותם הטובות זכו מן המזבח. שבקורבנות שהיו מקריבים עליו היו מתכפרים עונותיהם, ובזכות הקורבנות נתברכו ישראל והאריכו ימים. שמן הטעם הזה ציווה הקב"ה שלא יגע שום דבר של ברזל במזבח כשבונים אותו, כדרך שנוהגים לתקן האבנים בכלי ברזל, כיון שהמזבח עשוי להאריך ימים והברזל נברא לקצר ימים, שבו הורגים אנשים. אם כן הם סותרים זה את זה, ולכן אל יגעו זה בזה. ולכן נצטוו לעשותו נחושת ולא של מתכת אחרת, לרמוז שבא לכפר

פינת ההלכות

ע"פ ילקוט יוסף
כרך ד. "דיני הדחת כלים וטבילתן בשבת"

כג. כבר נתבאר לעיל שכלי סעודה חדשים שנקנו מן הגוי ולא הטבילום מערב-שבת, ירא שמים לכתחילה ייצא ידי חובת כל הפוסקים וייתן את הכלי לאינו יהודי במתנה ויחזור וישאלנו ממנו, ואז אין הכלי צריך טבילה לעולם. [ומה שנותן את הכלי במתנה לגוי בשבת, אין לחוש בזה משום נתינת מתנה בשבת, מאחר שהוא לצורך השבת] ואם אי אפשר לו לתתם לגוי במתנה בשבת, לדין מותר להטבילם בשבת אף לכתחילה. בין כלי מתכות בין כלי זכוכית. וקודם הטבילה יברך "על טבילת כלים" כמנהגו בימי החול. והאשכנזים מחמירים שלא להטביל כלים חדשים בשבת. ואם הוא כלי שראוי לשאוב בו מים מהמקווה, מותר להם לשאוב בכלי זה מים ולהטבילו בדרך זו. שאז אינו מוכח שמכווין לשם טבילה, ועלתה לו טבילה, ואף יברך על הטבילה, ומכל מקום יברך בלחש. [ילקוט שבת כרך ד עמוד כז]

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רקבה בת כאגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתר "לדעת" ו"דרשו"

סיפור בהמשכים

"ברכת העני" חלק 2

קיצור: חבורת קבצנים עשתה את דרכה בין עיירות ישראל. רגילים הקבצנים בנדודים, עוברים מעיירה לעיירה ומקבצים לעצמם מזון ובגדים. בני החבורה למדו להכיר זה את זה, לחיות ביניהם בשלום ואחוה, ואף הקפידו לשמור על רוחם הטובה. רק אחד מהם חי בעולם משל עצמו. זה היה קבצן זקן וכחוש, שהצטרף אליהם באחד ממסעותיהם... **המשך:** ר' אליעזר-ליפמן ואשתו, מיריש, היו בעלי-חסד מופלאים. ביתם היה פתוח לרווחה, והם האירו פנים לכל אדם. את כל מאודם השקיעו במצוות הכנסת אורחים, והתאמצו שכל אורח המגיע לביתם יחוש בן-בית. מיריש הייתה טורחת במאכלי השבת, ור' אליעזר-ליפמן היה עומד וטורח סביב אורחיו, להגיש להם עוד ועוד מכל אשר יחפצו. ר' אליעזר-ליפמן הגיע לביתו עם אורחו. אשתו, שהייתה רגילה באורחים, נאלמה דום לרגע למראה האורח, אך מיד התעשתה וקיבלה את פניהם במאור-פנים ובחדווה. מכאן ואילך התנהלה הסעודה כסדרה, באווירת שבת מרוממת. ר' אליעזר-ליפמן אמר דברי תורה ואורחו השתתף מעט. כמו-כן שרו מנגינות השבת בדבקות. בסיום השבת, כאשר נפרדו ר' אליעזר-ליפמן ואשתו מאלימלך הקבצן, פנה אליהם פתאום אלימלך ואמר: "אני מאחל לכם שבשכל החסד אשר עשיתם עמי, תזכו ללכת בנים כמוני..." באומרו מילים אלו הרים ידו לשלום ויצא מהבית. בני הזוג נותרו המומים למשמע 'ברכתו' של העני. הם היו נבוכים ולא ידעו למה התכוון. האם נגרמה לו עוגמת-נפש במשך השבת ולכן קיללם, או אולי זה ביטוי של התמרמרות על מצבו הקשה וסבלו הרב. בין כך ובין כך החליטו בני-הזוג כי מזור ככל שיהיה האיש, אין הם מתחרטים לרגע על מצוות הכנסת אורחים שזכו לקיים, ואף להבא לא יימנעו מלהזמין אנשים מסכנים ונידחים כמותו. חלפה שנה והאישה הרתה וילדה בן. בליבם של בני הזוג עדיין קינן חשש מ'ברכתו' של אותו קבצן, אך כשעברו החודשים נוכחו כי התינוק הקטן מתפתח לילד ברוך כישרונות. עם השנים ילדה האישה עוד שלושה בנים. עד מהרה עמדו הכול על תכונותיהם המופלאות. לצד תפיסתם המבריקה ויראת-שמים שלהם, ניחנו בצניעות ובפשטות מדהימה. או-אז הבינו ההורים כי אותו קבצן לא היה אלא צדיק נסתר. התברר שברכתו, שנראתה תמוהה בעיניהם, אינה אלא ברכה מיוחדת במינה. אכן, הם רבו לבנים כמותו, ושניים מהם נודעו בכל תפוצות ישראל - רבי משולם-זישא מאניפולי ורבי אלימלך מליז'נסק. סוף!